

Мўминнинг беъаги

11:00 / 02.09.2021 3289

Поклик – «Таҳорат» сўзи луғатда «тозалик ва озодалик» маъносини англатади. Шариатда эса, у таҳорат, ғусл, таяммум каби намоз ўқиш учун керакли покланишларга айтилади.

Исломда поклик иймондан ҳисобланади. Ислом поклик ва покланиш ишларига ўта жиддий қарайди. Дунёда Исломдан бошқа ҳеч бир дин, тузум ёки фалсафа покликни ва озодаликни иймонга тегишли даражага кўтармаган.

Бир вақтлар Оврүпода масиҳий дини ҳукмронлик қилган пайтда поклик гуноҳ ҳисобланган. Кишилар ўзига, кийим-бошига узоқ вақт сув теккизмаганлари билан фахрланганлар. Ҳозирда ҳам кўпчилик назарида поклик тиббий ёхуд шахсий озодалик иши ҳисобланади.

Исломда эса бу иймон иши бўлиши билан бирга, поклик бўлмаса, банданинг ибодати ҳам қабул бўлмайди. Исломда барча ибодатларнинг қабул бўлиши учун аввало, банданинг қалби, нияти пок бўлиши керак.

Қолаверса, ибодатларнинг қабул бўлиши учун инсоннинг бутун танаси, кийим-боши ва ҳатто ибодат жойи ҳам пок бўлиши шарт. Пок бўлганда ҳам каттаю кичик, кўзга кўринадигану кўринмайдиган барча нопокликлардан холи бўлиши керак. Ана шундоқ покликка эга бўлмаган банда Аллоҳга ибодат қила олмайди. Яъни, намоз ҳам ўқий олмайди, Қуръон ҳам ушлай олмайди.

Исломда ибодатларнинг қабул бўлиши – поклик асосида адо этилишига боғлиқ. Бизда поклик йўлида қилинган ҳар бир иш юқори баҳоланади ва уни қилган кишига улкан ажр-савоблар, олий мартабалар бор. Бу бобда ана шулар ҳақида сўз юритилади.

﴿نِيْرَةٌ طَمُّ لَأُبْحِيْ ۙ لَلْاُوْ اُوْرَةٌ طَيِّبَاتٍ ۙ نَأُوْبِحِيْ لِحَاجِرِهِ يَف﴾

«Унда покланишни яхши кўрадиган эрлар бор. Аллоҳ покланувчиларни яхши кўради». (Тавба сураси, 108-оят).

Аллоҳ субҳанаҳу ва таоло ушбу ояти каримада покликни ва пок кишиларни мадҳ этмоқда. Пок кишиларни яхши кўришини эълон қилмоқда. Бу эса, Аллоҳ таоло томонидан покликка қанчалик эътибор берилишини кўрсатиб турибди. Бу ояти кариманинг ўзи барча инсонлар поклик учун интилиб, бутун дунё покланиш сари юз тутиши учун етарли!

لَا اِقْمَلْ سَوَّوْهَيْ لَعْلَلْ اِيْلَ صَيِّبِنَّا نَعُوْهُ نَعُوْهُ لَلْاِيْضَرَ رَزِيْرُهُ يَبْأَنَ نَمَفٍ ؕ ؕ وُضُوْلًا رَاثًا نَمَنِيْلَجْحَمَ اَرْغَمَ اِيْقُلًا مَّوَيَّ نَوَعْدِيْ تَمُّ اِنِّ اِدُوَادَ اَبَّالِ اِسْمَخْلَاوْرٍ لَعْفَيْ لَفٍ هَتَّ رُغْلِيْ طَيِّبًا نَأْمَكْنَمَ عَاطَسَا

Абу Ҳурайра розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади:

«Пайғамбар соллаллоҳу алайҳи васаллам:

«Албатта, умматим қиёмат куни таҳоратнинг асаридан пешоналари оппоқ ва оёқ-қўлларида нур таралиб турган ҳолларида чақирилурлар. Бас, сиздан ким ўз пешонасидаги қашқасини узайтиришга қодир бўлса, шуни қилсин», дедилар».

Бешовларидан фақат Абу Довуд ривоят қилмаган.

مَلْسُومًا دُبَّعًا لَأَضَوْتِ إِذَا: لَأَقَمَّ لَسَوَّهِ لَعَلَّ لَأَلَّ لَأَصَّبَّ لَأَن لَأَعُوَّ
عَمَّ هَيْئَتِي عِبَّ أَلَّ لَأَرْطَنِي طَخُّ لَأَكْوَ حَوْنَمَّ حَرَّ هَوَّ حَوَّ لَسَعَفُ نَمُّومًا لَأَوَّ
نَأَكِّي طَخُّ لَأَكْوَ هَيْئَتِي لَسَعَفُ إِذَا: لَأَمَّا لَأَرْطَقُ رَخَّ آعَمُّ وَأَمَّا لَأَلَّ
لَأَكْتُ حَرَّ هَيْئَتِي لَسَعَفُ إِذَا: لَأَمَّا لَأَرْطَقُ رَخَّ آعَمُّ وَأَمَّا لَأَلَّ هَادِي أَلَّتْ شَطَبُ
نَمَّ آيَقُنَّ حَرَّ هَيْئَتِي لَسَعَفُ لَأَمَّا لَأَرْطَقُ رَخَّ آعَمُّ وَأَمَّا لَأَلَّ هَادِي أَلَّتْ شَطَبُ
يَذْمُرَّتْ لَأَوَّ مَلْسُومًا هَوَّ وَبُؤْدُلًا

Яна ўша кишидан ривоят қилинади:

«Пайғамбар соллаллоҳу алайҳи васаллам:

«Вақтики, мусулмон ёки мўмин банда таҳорат қилса, бас, у юзини ювганида ўша сув ёки ўша сувнинг охирги қатраси ила унинг икки кўзининг назари орқали қилган хатолари юзидан тўкилади. Вақтики, икки қўлини ювса, ўша сув ёки ўша сувнинг охирги қатраси ила унинг икки қўли билан қилган хатолари тўкилади. Вақтики, икки оёғини ювса, ўша сув ёки ўша сувнинг охирги қатраси ила икки оёғи билан юриб қилган хатолари тўкилади. Шундоқ қилиб, у гуноҳлардан пок бўлиб чиқади», дедилар».

Муслим ва Термизий ривоят қилишган.

غُلْبَتٌ لَأَوْقِي مَلْسَوَّهِ لَعَلَّ لَأَلَّ لَأَصَّبَّ لَأَن لَأَعُوَّ: لَأَقُوَّ هَوَّ وَ
يَأَسِّنُّ لَأَوَّ مَلْسُومًا هَوَّ: عَوْضُ وُلَّ غُلْبَتِي تَحِيحُ نَمُّومًا لَأَن مَّ هَيْئَتِي لَأَلَّ

Яна ўша кишидан ривоят қилинади.

«У киши розияллоҳу анҳу мен ўз халилим соллаллоҳу алайҳи васалламнинг:

«Мўминнинг безаги таҳорат суви етган жойгача етади», деганларини эшитдим», деди.

Муслим ва Насайй ривоят қилишган.

نَمَّ: لَأَقَمَّ لَسَوَّهِ لَعَلَّ لَأَلَّ لَأَصَّبَّ لَأَن لَأَعُوَّ: لَأَقُوَّ هَوَّ وَ
تَحِيحُ نَمَّ حَرَّ هَيْئَتِي لَسَعَفُ لَأَمَّا لَأَرْطَقُ رَخَّ آعَمُّ وَأَمَّا لَأَلَّ هَادِي أَلَّتْ شَطَبُ
مَلْسُومًا هَوَّ: عَوْضُ وُلَّ غُلْبَتِي تَحِيحُ نَمَّ حَرَّ هَيْئَتِي لَسَعَفُ لَأَمَّا لَأَرْطَقُ رَخَّ آعَمُّ وَأَمَّا لَأَلَّ هَادِي أَلَّتْ شَطَبُ

Усмон розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади:

«Пайғамбар соллаллоҳу алайҳи васаллам:

«Ким таҳорат олсаю таҳоратини чиройлик қилса, унинг хатолари жасаидан, ҳаттоки, тирноқлари остидан ҳам чиқиб кетади», дедилар».

Муслим ривоят қилган.

نَمَّ اِلَاقَ مَلَسَوْهُ لَعَلَّ لَ اِلَّ صَّيَّبَنَّ لَ اِنَّ عُنَّ عُلَّ لَ اِيضَرَ رَمْعَ نَبَا نَع
يُذْمَرَّتْ لَ اَوْدَادُ وُ بَأْ هَاوْرَ اِنَّ سَحَّ رُشَعُ هَلَّ بَتُّ كِ رُهْطَ اِلَّ عَ اَصْوَتَ

Ибн Умар розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади:

«Пайғамбар соллаллоҳу алайҳи васаллам:

«Ким таҳоратнинг устига таҳорат қилса, унга ўнта ҳасанот ёзилади», дедилар».

Абу Довуд ва Термизий ривоят қилишган.

Илм-фан Исломи дини амр қилган покликка риоя қилиш инсон учун, инсоннинг соғлиги учун, турли касалликларнинг тарқалмаслиги учун жуда зарур омил эканини аллақачон исбот этиб қўйган. Биз бу ишни динимиз бундан ўн тўрт аср олдин ибодат даражасига кўтаргани, иймоннинг ярми, деб эълон қилгани ҳақида фахр билан гапиришимизнинг ўзи етарли эмас! Балки бу амрларга амал қилиб, ҳаммага ўрнак бўлишимиз керак. Ўзимиз, кийим-бошимиз, турар-жойимиз, шаҳар-қишлоқларимиз, ҳамма-ҳамма тарафларимиз поклиги билан бошқалардан ажралиб туриши лозим. Чунки Аллоҳ таоло поклик ҳақидаги буйруқларини айнан бизга юборган.

Қуръони каримнинг поклик ҳақидаги оятлари аввало, сиз билан бизларга хитобан келган, қолаверса, бу ўрганаётган ҳадисларни ҳам Пайғамбаримиз соллаллоҳу алайҳи васаллам бизларга қарата айтганлар. Демак, покликка амал қилишга ҳаммадан кўра мусулмонлар масъулмиз. Аллоҳга шукрлар бўлсинким, оз бўлса-да, динимиз таълимотларига амал қилинаётган жойларда ҳавас қиладиган покликка эгамиз. Ният шуки, энди бу соҳада тўлиқ озодаликка эришадиган пайт етганини англашимиз керак.

وَبِ مَكَرَّةِ طَيِّبٍ لَّ اَمَّ اَمَّ سَلَّ اِنَّ مَّ مُكِّيَّ لَعَلَّ لَزْنِي وَ

«Ва сизларга осмондан у билан сизни поклаш учун сув туширур».

(Анфол сураси, 11-оят).

«Олам ва одам, дин ва илм» китоби асосида тайёрланди